

नवा जा

NEWA JAA Monthly

बसन्त

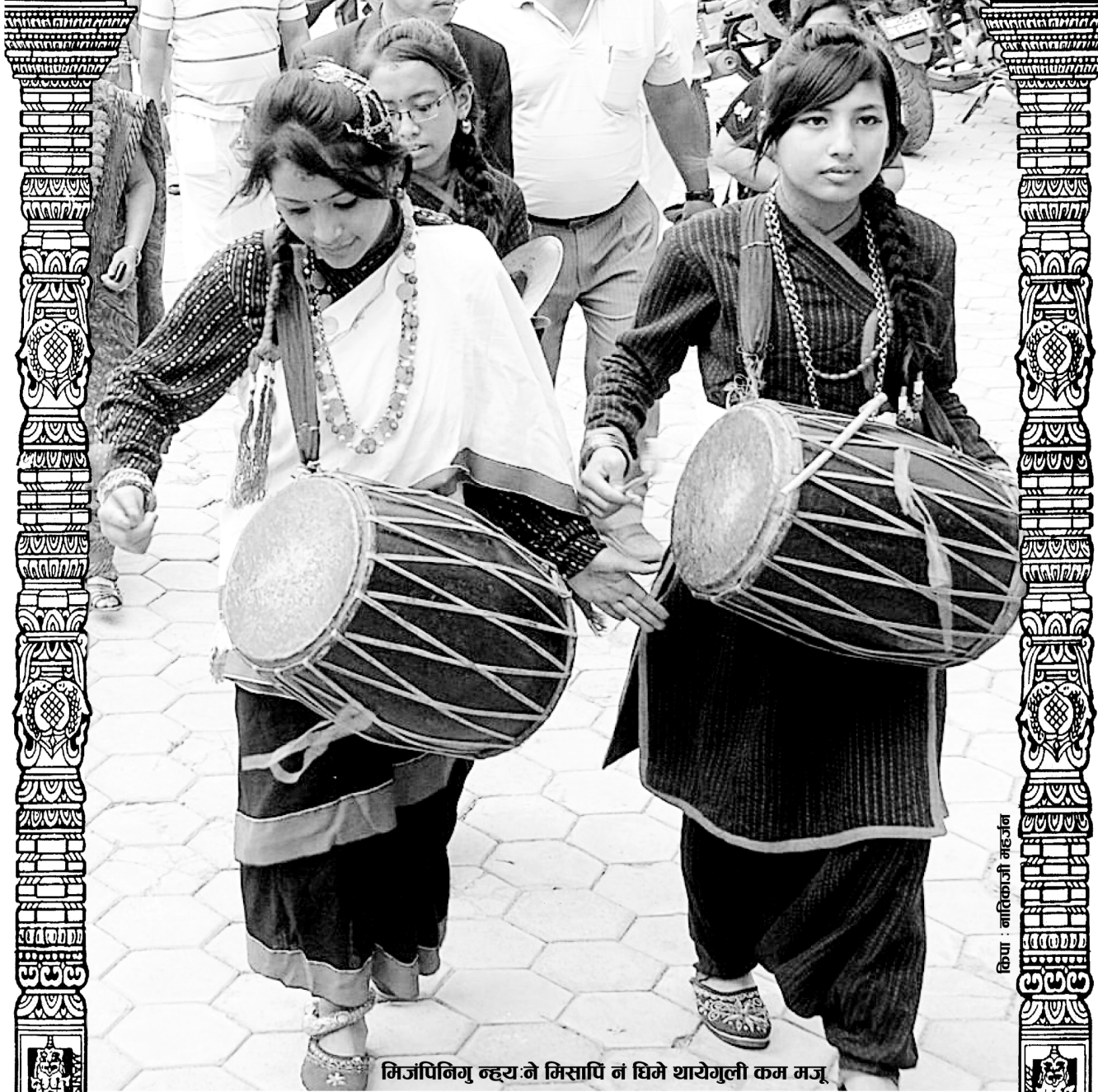
द्वै १ ल्या: १

ने.सं.११३२ बला

(वि.सं. २०६९ असोज

Sep-Oct 2012)

मू १०/-

किपा : नाटिकाजी महर्जन

मिजपिनिगु न्हयःने मिसापि नं धिमे थारोगुली कम मजू

निमोनिया छु खः ?

पौमा डंगोल

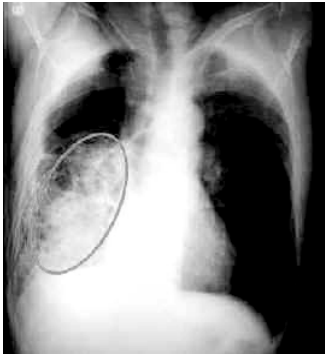
निमोनिया छगू श्वास प्रश्वास प्रणालीया ल्वय खः । थ ल्वचं झीगु स्वर्यागु pulmonary parenchyma (function unit)मना वइ । थथे स्वं मना वलकि संक्रमण जूवनी । अप्वः यानाः थ ल्वय निदनिसें प्यदँया मस्तयत जुइफु । तर थ ल्वय दछि दुपि मस्तयत नं जुइफु ।

थ ल्वय छु कारणं जुइ ?

थ ल्वय थीथी कारणं जुइफु । गथे कि :-

- तप्यंक थ हे ल्वय नं जुइफु ।
- मेमेगु ल्वयया कारणं (भुसा कइ, भ्यागुते रोग, गं ल्वय, कुपोषण) नं जुइफु ।
- छुं नं रासायनिक पदार्थ (मचिक), धू, बान्ता जूगु पदार्थ स्वयं थनकि नं थ ल्वय जुइगु सम्भावना अप्वइ ।

थ ल्वय Rs virus, Adeno virus, Rhino virus, अलय Pneumo-coccus; Strepto coccus, Diplo coccus आदि किटाणुपाखें खने

दइगु खः ।

थ ल्वय गथे म्हसीकेगु ?

- मस्तयसं वा ल्वगिं नसा बुलुहुं त्वःताहइ ।
- न्हासं लः थेंज्याःगु तरल बाः वइ, मुसु वइ ।
- सासः ल्हाय थाकु चाइ अलय सासः ल्हाइबलय धिर्क धिर्क सः वइ ।
- थ ल्वय जूम्ह ल्वगि यक्व मफुम्ह थें खने दइ ।
- म्हुतुसी वँचुसे च्वनी ।
- 102 + f निसें 105 + f तक ज्वर वइ ।
- ल्वगियात छाती स्याइ ।
- ल्वचं तसकं च्यापे जुल धाःसा हि ल्वाकज्याःगु खइ पिहां वइ ।
- छातीं Stethoscope तयाः स्वल धाःसा Crepitation अलय Rhunchi सः वइ ।

थ ल्वय जूपिं ल्वगिया सुसाः-कुसाः गुकथं याये गु ?

- दकलय न्हापा ल्वगियात याउंसे च्वनीकथं

लुमुक फय वइगु क्वथाय तयेमाः ।

○ ल्वगिया म्ह लिउने फुंगा तयाः Semisitting position य तल धाःसा याउंके सासः ल्हाय छिनी ।

○ ग्लूकोज, दुरु, हर्लिकस थेंज्याःगु तागत वइगु छ्वालुगु पदार्थ त्वंकेमाः ।

○ खइ नं तिना सासः ल्हाये मफुसा बाफ काये केमाः ।

○ डाक्टरया सल्लाहकथं Antibiotic, ज्वर मवइगु वासः, मुसु मवइगु वासः नकेमाः ।

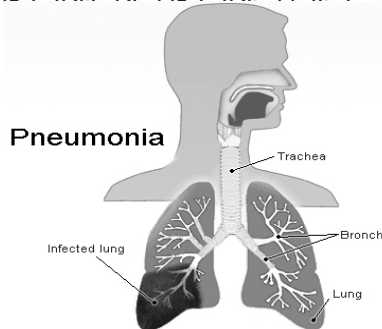
Coccus; Strepto coccus, Diplo coccus आदि किटाणुपाखें खने दइगु खः ।

थ ल्वय गथे म्हसीकेगु ?

- मस्तयसं वा ल्वगिं नसा बुलुहुं त्वःताहइ ।
- न्हासं लः थेंज्याःगु तरल बाः वइ, मुसु वइ ।
- सासः ल्हाय थाकु चाइ अलय सासः ल्हाइबलय धिर्क धिर्क सः वइ ।
- थ ल्वय जूम्ह ल्वगि यक्व मफुम्ह थें खने दइ ।
- म्हुतुसी वँचुसे च्वनी ।
- 102 + f निसें 105 + f तक ज्वर वइ ।
- ल्वगियात छाती स्याइ ।
- ल्वचं तसकं च्यापे जुल धाःसा हि ल्वाकज्याःगु खइ पिहां वइ ।
- छातीं Stethoscope तयाः स्वल धाःसा Crepitation अलय Rhunchi सः वइ ।

थ ल्वय जूपिं ल्वगिया सुसाः-कुसाः गुकथं याये गु ?

- दकलय न्हापा ल्वगियात याउंसे च्वनीकथं लुमुक फय वइगु क्वथाय तयेमाः ।
- ल्वगिया म्ह लिउने फुंगा तयाः Semisitting position य तल धाःसा याउंके सासः ल्हाय छिनी ।
- ग्लूकोज, दुरु, हर्लिकस थेंज्याःगु तागत वइगु छ्वालुगु पदार्थ त्वंकेमाः ।
- खइ नं तिना सासः ल्हाये मफुसा बाफ काये केमाः ।
- डाक्टरया सल्लाहकथं Antibiotic, ज्वर मवइगु वासः, मस मवइगु वासः नकेमाः ।

अजूचायापुगु निता खँ

१) अजूचायापुम्ह पासा

Vorn samith छम्ह Cambodia य च्वम्ह मचा खः । व मचाया छम्ह तसकं अजूचायापुम्ह पासा दु हँ । गुगू खँ सुनानं पत्याः हे याये मफु हँ । व पासा खः Python । Python 4.9 मिटर ताःहाकः । व मचा व Python लिसें म्हितेगु, घयेपुइगु, चुप्पा नये गु, नापं घनेगु अले चाःतुलाः च्वनीबलय व Python या दथुइ नं च्वनेगु याः । व Python चाःतुलाः च्वनीबलय १०० के.जी. स्वयां अप्वः दु । Python न्हापांखुशी छँय हःबलय दक्खिबे न्हापालाकक मचाया क्वथाय दुहां वंगु जुयाच्वन । दुहां वंबलय मचा स्वला जक दुगु जुयाच्वन ।

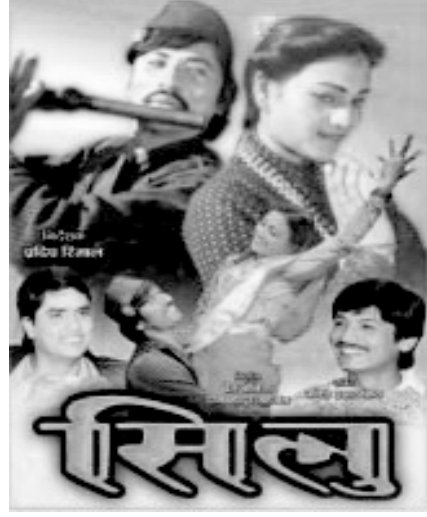
२) अजूचायापुक हनातःम्ह नगर प्रमुख

सुं छम्ह १५ दँतक मेयर (नगर प्रमुख) जुयाच्वन धाःसा छुं अजूचायापुगु खँ जुइ ला ? खः अमेरिकाया अलास्का राज्यया 'टाल्कीत्ला' नगरय अनच्वपि नारिकतयसं भौचित उगु नगरया नगर प्रमुख थं नालातःगु दु । मुक्कं ६०० या संख्याय दुगु उम्मेदवार दुगु उगु नगरय जुल छु ले धाय बलय १५ दँ न्हयः अन जूगु निर्वाचनय दंपि उम्मेदवार अनयापि नागरिकयात मयल खनि । अथे जुयाः अनयापि मनूतयसं 'स्टब्स' नांयाम्ह भौचित उम्मेदवारकथं थनाबिल । न्ह्याइपुगु खँ ला छु धाःसा उम्ह भौचा उगु चुनावय त्या नं त्यात । वयां लिपा थौंतक नं अनयापि मनूतयसं छम्ह हनेबहःम्ह मेयरकथं नालेगु याः । 'स्टब्स' अनया पर्यटन विकासय तःधंगु तिबः बियाच्वंगु दु । अनयागु छगू पसलय, गन कि उम्ह भौचा च्वनी, अन न्हियान्हिथं सलंसः पौ व भिन्तुना कार्डत 'स्टब्स' या नाम हलिन्च्यकं वइगु जुयाच्वन । 'स्टब्स' या नाम दयेकातःगु सामाजिक संजाल फेसबुकय जक स्वद्वलं मल्याकक फयानत दये धुंकल । गुगुकि अनया मुक्कं जनसंख्या स्वयां नं अप्वः । 'स्टब्स' या न्हियान्हिथं नसाय 'क्यानटिप' नांगु नसा व छगू गिलास वाइन न्हयच्याकी

छुं नं कथया प्रतिक्रिया बिइमाःसा जिमित स्वापू तयेगु थाय लुमंकादिसें ।
नाति बज्र सफू धुकू, भोताहिती, यँ पि.के. ड्रग सेन्टर, ताम्पिसाः (तपिता), यँ

नेपालभाषा संकिपा सुरुवातया नीन्यादं

रत्नकाजी लुनिमा:

वि.सं. २०४५ सालं नेपालभाषाया न्हापांगु

संकिपा 'सिलु' तसकं लोकहवात । प्रेम प्रोडक्सनया ब्यानरय् दयेकूगु थुगु संकिपा उगु ईया व्यवस्थापननाप संघर्ष याना: जूसां हलतक थ्यनेत ता:ला:गु ख: । उगु इलय् टिकटया सरकारं काइगु मनोरञ्जन करया ५० प्रतिशत नेपाली फिल्म निर्मातातयत् सहूलियया रुपय् बीगु यानाच्वंगु ख: । तर 'सिलु' संकिपा गैरखँय् भाय् या संकिपा जूगुलिं उगु संकिपां मनोरञ्जन करया ५० प्रतिशत छुट ल्हा:ती लोकत त:धंगु संघर्ष नं यायेमा:गु ख: । थुकिया कारणं प्रेम प्रोडक्सनं 'सिलु' लिपा 'राजमति' संकिपा दयेके धका: अनौपचारिक रुपं तयारी यानात:गु ख:सां 'सिलु' फिल्म प्रदर्शन लिपा उगु पुचलं मेगु नेपालभाषाया संकिपा दयेके मफुत ।

अथे हे उगु इलय् प्रोडक्सनया प्रमुख प्रेम बासिनयाँ बांला: मयजु' दयेकेगु खँ नं पितहयादीगु ख: । थुकिया नितीं नं स्क्रिप्ट च्वयेगु ज्यातकं जुइधुंका: नं नेपाल(भाषाया संकिपाया नितीं राज्य स्पष्ट मजुगुलिं खँय् भाय्या संकिपा 'रक्षा' निर्माण यानादीगु ख: । थुकथं आदिवासी जनजाति भाषाया संकिपाया सन्दर्भ र राज्यया स्पष्ट नीति मदुगुलिं २०४५ साल लिपा त:धंगु पर्दाया संकिपा दयेकेगु ज्या न्ह्याकेगु कुत: या:सां नं दिकेमा:गु स्थिति वल । संयोगवस प्रेम प्रोडक्सनं दये के धयात:गु 'राजमति' व 'बांला: मयजु' छसिंकथं वि.सं. २०११ व वि.सं. २०६६ सालय् प्रदर्शनय् वल । 'सिलु' संकिपाया सफल प्रदर्शन लिपा गुकथं नेपाल(भाषां संकिपा दयेके फइगु सम्भावना अप्पयाव:गु ख:

तर उलि जुइ मफुत । उगु इलय् भिडियो फर्माटय् नं संकिपा दयेके फइगु प्रविधि दुहां वये धुंक्कूगु ख: । 'सिलु' थें सेलुलाईड फर्माटय् संकिपा दयेका: यक्व बजेट याये फइगु अवस्था म्हे जुइवं बजेटय् तयार याये फइगु भिडियो (भिएचएम) फर्माटया संकिपा दयेकेगु ज्या धा:सा जूगु खनेदत ।

वि.सं. २०४५ निसें २०५० तक नेपालभाषाया भिडियो फर्माटय् नं संकिपा दयेकेगु प्रविधि दुहां वये धुंक्कूगु दु । 'निपा: ख्वा:पा:', 'चिपनिप', 'चरित्र' व 'न्हिला: न्हिला: हँ' उबलय् पिहां व:गु संकिपा ख: । थुकथं पिहां व:गु संकिपाय् 'निपा: ख्वा:पा:', 'चरित्र' व 'न्हिला: न्हिला: हँ' मूलधारया बाखनय् निर्माण जूगु संकिपाया रुपय् पिहां व:गु ख:सा गिरिजाप्रसाद जोशीया बाखनय् दये कूगु 'चिपनिप' धा:सा छगू नवयथार्थवादी संकिपाया रुपय् पिथंगु ख: । निपा: ख्वा:पा: व न्हिला: न्हिला: हँ एककेटी फिल्मसया ब्यानरय् निर्माण जूगु संकिपा ख: । थ्व निगुलिं संकिपा श्यामकृष्ण श्रेष्ठ च्वनादीगु ख:सा वय्कलं हे निर्देशन नं यानादीगु ख: । अथे हे वय्कलं थुगु संकिपाय् छम्ह स्यल्ला:म्ह खलपात्रया अभिनय नं क्यनादीगु दु । उगु इलय् निपा: ख्वा:पा:, न्हिला: न्हिला: हँ लगायत संकिपा भूकूटीमण्डपया मेलाय् भिडियो हलय् क्यंगु ख: । उगु संकिपा स्वया: स्वकुमितय्सं श्यामकृष्णया अभिनय व गेटअप हिन्दी संकिपाया अभिनेता ओमपुरीपाखें प्रेरित जूगु नं धाल ।

'निपा: ख्वा:पा:' संकिपाय् तुलसीनारायण डंगोलं सकारात्मक भूमिका म्हितादीगु ख: । अथे हे 'न्हिला:

न्हिला: हँ' संकिपाय् न्हापांखुशी छगू अडियो म्यैँचा:या रुपय् पिहां व:गु ख:सा थुकियात लिपा संकिपाया रुप बीगु ज्या नं जूगु ख: । 'न्हिला: न्हिला: हँ' संकिपाय् श्यामकृष्ण श्रेष्ठ, तुलसीनारायण डंगोल, तिमिला श्रेष्ठलगायत मेमेपिं कलाकारपिसं नं शीथी भूमिका म्हितादीगु ख: । थ्व निगुलिं संकिपाया छायांकार शौकन्हय् नामूदम्ह फोटोग्राफर राजभाइ सुवाल ख: । मेखे पवन जोशीया निर्देशनय् 'चरित्र' संकिपा पिनद । थुकी सुलोचना मानन्धर, योगन्द्रदास श्रेष्ठ, श्यामकृष्ण श्रेष्ठपिसं भूमिका म्हितादीगु ख: । गोविन्द 'चिकंमू' छगू ईया तसकं लोकहवा:म्ह दबू प्याखं च्वमि व स्यनामि नं ख: । वय्कलं प्याखंया आधारय् 'चरित्र' संकिपा निर्माण यानादीगु ख: । थुगु संकिपाया छायांकार नं राजभाइ सुवाल हे ख: ।

नवयथार्थवादी संकिपाकथं ब्ययात:गु 'चिपनिप' या निर्देशक मनोज सुवाल ख: । महाकवि गिरिजाप्रसाद जोशीया बाखं दुगु 'चिपनिप' या पटकथा नं मनोज सुवालं हे च्वयादीगु ख: । संयुक्ता फिल्म प्रोडक्सया ब्यानरय् संघदास ताम्नाकारं थुगु संकिपा निर्माण यानादीगु ख: । अले थुगु संकिपाया छायांकार चाहिं एमएस माइकल ख: । 'चिपनिप' संकिपा उगु यलय् तसकं लोकहवा:गु ख: । विशेष याना: उगु संकिपाय् ब्ययात:गु छपु म्यैँ 'जाकि निग: फ्वनेति बज्ये...' स्वकुमितय्सं तसकं ययेकूगु ख: । थुगु संकिपाय् लक्ष्मी मानन्धर, बेनु शाक्य, महन्तलाल मल्ल, सूर्यनारायण, बालकलाकार रजनी शाक्यपिसं मू भूमिका म्हितादीगु ख: । आ: उगु इलय् संकिपाय् म्हितादीपिं अप्प:सिनं संकिपा ख्य: त्व:तेधुक्कूगु दु । तिमिला श्रेष्ठयात उगु इलय् खँय् भाय्या संकिपाया नकिं करिश्मालिसे नं तुलना या:गु ख: । आ: वय्क: नं संकिपा ख्यलय् मदी । महन्तलाल मल्ल, तुलसीनारायण डंगोल, पवन जोशी आलि संकिपाक:मिपिं धा:सा अझ नं संकिपा ख्यलय् ज्या यानाच्वनादीगु दिन । वि.सं. २०६६ सालया राष्ट्रिय चलचित्र पुरस्कार सम्मानय् स्वंगु विधाय् सिर पा त्याकेत ता:ला:गु संकिपा 'बांला: मयजु' या निर्देशन नं पवन जोशी हे यानादीगु ख: । मू खँ, नेपालभाषा संकिपाया निर्माण प्रक्रिया न्ह्या:गु ईया ख: । उगु इलय् राज्य खँय् भाय्या संकिपायात थें मेमेगु भाय्या संकिपायात नं प्राथमिकता व सहूलियत बिउगु ख:सा सायद उबलय् नेवा: संकिपायात सेलुलाईड फर्माटय् हे निर्माण जुइगु जुइ । अथे जूसां चुनौतिपूर्ण रुपं संकिपा गगु फर्माटय् निर्माण जुल व नं छगू उपलब्धिया रुपय् कायेमा: ।दथुइ नं च्वनेगु या: ।

श्रीघः त्वाःया विद्यार्थी हना

यै/थुगुसी एसएलसी ताःलाःपिं किलाघः त्वाः
या स्वीनिम्ह ज्यापु जातिया विद्यार्थीपिंत हनेगु
ज्या नकतिनि क्वचाल । ज्याइवलय मू-पाहांकथं
झाःम्ह त्रिविविया उपकुलपति डा. हिराबहादुर
महर्जन उत्कृष्ट विद्यार्थीपिं उरुषा महर्जन (९०
प्रतिशत), सन्ध्या महर्जन (८८.३१ प्रतिशत) व
अनिल महर्जनपिंत पदक लःल्हानादीगु खः ।

ज्याइवलय न्चवासै मू-पाहां डा. महर्जनं
विद्यार्थीपिंत मांबौपिसं आत्मनिर्भर जुइ सयेके
बीमाः धयादिल ।

अथे हे ज्याइवलय न्चवासै पुलांम्ह सभाषद तिर्थर
म डंगोलं शिक्षा व आर्थिक ख्यलय परिवर्तन हल
धाःसा जक देश विकास जुइ धासै संस्कृतिया
धरोहर जुयाचवंपिं गुरुपिंत सम्मान याये फःसा

उपकुलपतिया नां नं सदां ल्यनाचवनी धयादिल
। थुकियालिसै ज्यापु संस्कृति विकास कोषया
अध्यक्ष चक्रमान डंगोलं शिक्षितपिंत लजगाःया
व्यवस्था याये माःगु माग यानादिल ।

ज्याइवलय उजं पुचःया नायः राजभाई जकःमि,
ज्यापु महागुथिया नायः राजभाई ज्यापु, स्टार
क्लबया नायः चन्द्रकुमार महर्जन, ज्यापु
महागुथि यै जिल्लाया नायः रामबहादुर डंगोल,
विद्यार्थीपाखें उरुषा महर्जन, प्रधानाध्यापकपाखें
धनलाल महर्जनपिसं नं थःथःगु बिचाः पंकादीगु
खः ।

ज्यापु महागुथि यैया संरक्षक ई. मोहनकृष्ण डंगो
लया सभापतित्वय न्ह्याःगु उगु ज्याइवलय सुरेन्द्र
महर्जन लसकुस यानादीगु खःसा रमेश महर्जनं
सुभाय देछायादीगु खः ।

थुगुसीया नेपालभाषा साहित्य तःमुँज्या तचपाः
त्वालय

ख्वप/नेपालभाषा साहित्य तःमुँज्या दँयदसंथे
थुगुसी नं कौलाथ्व द्वादशी व त्रयोदशी (कार्तिक

१० व ११ गते) निन्द्युंक थनया तचपाः त्वालय

स्वीनिक्वःगु नेपालभाषा साहित्य तःमुँज्या व
सांस्कृतिक ज्याइवः याइगु जुगु दु । नेपालभाषा

साहित्य तःमुँज्या मू गुथिया नायः कान्छा बासु
कलाया उपस्थितिइ स्थानीय ३ वडाया युवा,

विद्यार्थी व सर्वसाधारणया वृहत् मुँज्यां थुगुसीया
तःमुँज्या ताःलाकेत ग्वसाः खलः नीस्वंगु दु ।

रामकृष्ण प्रजापति नायः जुयादीगु ग्वसाः खलःया
छ्याज्जे संजय मानन्धर च्वनादीगु दुसा उकी

नीस्वम्ह दुजः च्वनादीगु दु ।
तःमुँज्या ताःलाकेत स्थानीय विष्णुबहादुर मा(

नन्धर, कृष्णभक्त लावजू व तीर्थभक्त थुकुयात
सल्लाहकारकथं ग्वसाः खलकय दुथ्याकूगु दु ।

धर्मोदयसभाया ६५ त्वःगु दँमुँज्या

किपू/धर्मोदयसभाया ख्वीगुक्वःगु
दँमुँज्या जुल । थनया श्रीकीर्ति विहारय जूगु उगु
ज्याइवःया औपचारिक उलेज्या संघनायक भिक्षु
अश्वघोष महास्थविरं यानादीगु खः ।

ज्याइवलय भिंतुना न्वचु बीगु इवलय डब्लुएफबीया
न्वकु पदमज्योतिं लं बांलाः मजुयाः विदेशीत
लुम्बिनी वने थाकुगु खनेदुसां राज्यं धाःसा थुखे
पाखे घिउताः क्यनामच्वंगु खं कनादिल ।

ज्याइवलय सल्लाहकारलिसै एमाले उपत्यका
इन्चार्ज कृष्ण-गोपाल श्रेष्ठ बौद्धतयसं थःपिके
दुगु कमी कमजोरी चीकाः विश्वय बुद्ध धर्मया ने
तृत्व कायेमाःगु बिचाः पंकादिल । वयकलं भार
तीय मनुतयसं बुद्ध भारतय बूगु खः धायेफुसां
झीसं धाःसा बुद्धया किपा लाकामय तयाहलं नं

प्रतिवाद याये मफुगु अवस्था दु धयादिल ।

ज्याइवःया निगूगु चरणय छ्याज्जे र
लमान शाक्यं वार्षिक प्रतिवेदन
न्ह्यब्वयादीगु खःसा दांभरि त्रिरत्न तुलाधरं

आर्थिक प्रतिवेदन न्ह्यब्वयादीगु खः । थीथी
जिल्लां वःपिं झिन्हयगू शाखाया प्रतिनिधिपिसं

थःथःगु प्रतिवेदन न्ह्यब्वःगु उगु ज्याइवलय मह(
यानी लामा गुरु, थेरवादी भिक्षुपिं व बज्रयानया

बज्राचार्यपिसं बौद्ध प्रार्थना यानादीगु खः ।

धर्मोदयसभाया न्वकु लक्ष्मीदास मानन्धरया
सभापतित्वय न्ह्याःगु उगु ज्याइवलय न्वकु

इन्द्रबहादुर गुरुङ्ग भिंतुना न्वचु व लिउ छ्याज्जे
अशोकनन्द बज्राचार्य सुभाय देछायादीगु खः ।

नेपालभाषाया न्हापांगु गजल गोष्ठी त्वचाल

यै/वंगु भाद्र २३ गते शनिवाः कुन्हु ने
पालभाषाया न्हापांगु गजल गोष्ठी जुल ।

पुलांगु गजलयात निरन्तरता बीगु व न्हूपिं गजल
च्वमिपिंत हःपाः बीगु ताःतयाः नःलि नेपालभाषा

साहित्यिक पत्रिका व प्रतिभा समाजया मंकाः
ग्वसालय जूगु उगु गजल गोष्ठी जूगु खः ।

साताआकी भवनय जूगु उगु न्हापांगु
गजल गोष्ठी भूषणप्रसाद श्रेष्ठ,

ईश्वरीमैया श्रेष्ठ, मोक्षबहादुर अमात्य, बुद्ध नेवाः,
पुष्परत्न ताम्राकार, तुयु पुं, रामेश्वर श्रेष्ठ 'जलन',

सुनिल बज्राचार्य, सौरभ शाक्य, रमि बज्राचार्य,
बद्री बेदना, अनिश शाक्य, शाक्य 'सुरेन', ज्यापु

जुजु, समान्त श्रेष्ठ, रासा, सूरजवीर बज्राचार्यपिसं
थःथःगु गजल न्यंकादीगु खः ।

लसताया सुचं

थ्व हे वइगु ने.सं. ११३२ जयाःया लसताय जलाथ्व
द्वादशी निसै नानिचायाः तकया थीथी किपात मुना
जुइगु धेंधेंबल्ला कासाय ब्वति कयादिसँ ।

स्वापूया निति

नातिकाजी महर्जन

कजि

(९८४१४०८४४२)

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू, यै जिल्ला

हाइकु गोष्ठी

नेपालय हाइकु दुहांवःगु न्ययद
क्यागु लस्ताया नेवाः हाइकु निलापोसं हाइकु

गोष्ठी सम्पन्न याःगु दु । उगु ज्याइवलय
हाइकु कविता थकायेगुलि ग्वाहालि यानादीपि

नेपाल भाषा केन्द्रीय विभाग, नःलि लयपौ,
विमल ताम्रकार व सुरेन्द्र भक्त श्रेष्ठयात मूपाहा

सत्यमोहन जोशी, आर.के मानन्धर सम्मान
यानादीगु खः । नेवा हाइकुया प्रधान सम्पादक ईन्द्र

मालीया सभापतित्वय न्ह्यागु उगु ज्याइवलय
न्ह्यजः गुथिया अध्यक्ष सुरबहादुर श्रेष्ठ लसकुस

न्चु बियादीगु खःसा डा.आनन्द जोशी धन्यवाद
न्चु वियादीगु खः ।

थौकन्हय्या म्येँचाःया अवस्था

श्याम उदय

'थौकन्हय्य म्येँचाः पिथनेगु धइगु छगू आत्मा सन्तुष्टी खः', थ्व धापू मेपिनिगु मखु नेपा(लभाषाया म्येँ ख्यलय् निरन्तर धइथेँ म्येँचाः पिथनाच्चंम्ह लयचिनामि, म्येँ च्वमि नापं म्येँ हा(लामि जीवनलाल मास्केया खः ।

अथे हे थौकन्हय्या न्हूगु प्रविधिया इलय् सुनानं पिकाःगु म्येँचाः न्यने हे माः धइगु मदयेधुकल । वास्तवय् धायेगु खःसा थौँया सन्दर्भय् पिआर बिटी, मेमोरी व एफ.एम. हे म्येँ ख्यःया हस्तक्षेपकारी खः । थ्व धापू थौँकन्हय्य यक्वः चर्चाय् वःगु म्येँया लयचिनामि मनराजा नकःमिया खः । थ्व जुल झीगु भाषा ख्यलय् व्यापार मदु धाधां, आत्मसन्तुष्टीया नितिं जक खः धाधां नेपालभाषाया म्येँ ख्यलय् म्येँचाः पिथनाः चर्चाय् वयाच्चपिं निम्ह लयचिनामिया नुगः खँ । थुकथं हे थौँकन्हय्य न्हूगु म्येँ सृजना मयासेँ, न्हूगु म्येँ महासेँ पुलांगु, थःम्हं हे हालातःगु म्येँय् बाजंयात परिमार्जित यानाः

म्येँचाः पिथनाच्चंम्ह रमेश ताम्राकारया धापूकथं झीसं न्ह्यागु याःसां पुलांपिनिगु ख्वाः जक स्वल, न्हूपित थ्व ख्यलय् थाय् बियाःगु मदु । उकिं न्हूगु पुस्तां हालीगु, स्यनीगु गुबले ? थौँकन्हय्या ल्याय्म्ह पुस्तां चिउता मतलकि छुं नं न्हूगु चिज बजारय् हःसां बिके मजुइगु अस्वभाविक मखु । थ्वहे खः थौँकन्हय्य नेपालभाषाया म्येँ ख्य(:या न्हायकं । अझ धायेगु खःसा थ्व झीगु ने पालभाषाया भाषा ख्यःया हे न्हायकं धाःसां छुं मपाः । न्ह्याबलेँ, न्ह्याथाय् नं पुलांपिं दःसा गाः धइगु सोचया घेरां पिहां वये मफुगुया दसु खः । न्हूपित झीसं गुबलेँ हे ह्वःताः मबिउ । थुकिया लिच्चः खः थौँया अवस्था । छेँय् झीसं थः कायम्हयायपित थःगु भाषा धकाः स्यनेगु सायद हे कुतः जूगु दइ । थुज्वःगु अवस्थाय् भीसं थःगु भाषाया विकास मजू धायेगु, आकश्य ई फायेगु जक खः । न्हापाया पुस्तां नेवाः जाति, नेपालभाषाया गतिविधि गुकथं सक्रियता मक्यन थौँया पुस्तां नं वहे पलाः ख्वाँचय् पलाः छिइगु

स्वभाविक खः । अले लिपांगु पुस्ताया मन क्वमसाइगु ला स्वाभाविक हे जुल । उकिं सुरुवात झीसं याये । न्हापाया पुस्तां छिनावंगु पलाखय् झीसं नं पलाः छिना वने । झी लिपा वइपिनिगु नितिं, झीगु जाति, भाषा संस्कारया जगे र्ना यानाः संरक्षित याना थके । बांलाःगु ज्यायात थनिनिसेँ हे न्ह्याका यंके । नेपालभाषा ब्वने सः, ब्वने मसः नं ध्याकुने वांछवये । दकलय् न्हापां नुगः चकंकाः 'जि नेवाः खः' धइगु भावना ब्वलंके । झीसं थःगु जातीयता क्यना हःपाः बिये, तिबः बिये । नेपालभाषा ख्यलय् जुइगु छुं नं गतिविधि झीसं सयेके, थुइके, सिइके । झीगु लक्ष्य, थःगु क्षमतां फक्व-जिक्व नेपालभाषाया पत्रिका, म्येँ चा, सकिपा, सफू न्यानाः स्वये, ब्वने, न्यने । अले लिपायागु पुस्ताया नितिं झी हःपाः जुया क्यने । थथे जुल धाःसा सुनानं थःम्हेस्यां ज्या यानागु, सृजना यानागु व नेपालभाषा धकाः जुयागुया गर्व छाति चकंके फइ । अज्याःगु अवसर झीसं हे बिये । पलाः नं झीसं हे न्ह्याकाे ।

$(a+b)^2 =$ हामी कहिले पनि बिसिन्नौ

आयो नून
औषधिको गुन

- बालबालिकाको शारीरिक, मानसिक र बौद्धिक क्षमता बढ्छ ।
- बौद्धिक तपुट्टने, कान तसुने, होचोपन र टेढोपन जस्ता विकृतिबाट जोगिन्छन् ।
- IQ Level बढ्छ ।
- आयोडिनको कमीले हुने विकृति उपचार गरेर हटाउन सकिदैन । त्यस्ता विकृति आजन नदिने एकमात्र उपाय आयोडिनको प्रयोग हो ।

दुई बालबालिका दिवस अर्किट आयोडिनयुक्त पाउचटक नून सँगै प्रयोग गर्नुहोस् ।

सैलट ट्रेडिङ कर्पोरेशन् लिमिटेड

छाय् नीस्वन नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू

नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ

देयन्त्यं चंपिं नेवा: पत्रकार व संचारक:मित छथाय् मुनेगु आजुकथं दक्वसिनं थ:थ:गु अधिकारया नितिं स: थ्वयेकेत छप्पं छधी जुइमा:गु आवश्यकता पूर्तिया यायेगु ता:तया: थीथी संचार ख्यलय् ज्या यानाचंपिं पत्रकारतय्गु छगू मुँज्या जुल । उगु मुँज्याय् ब्वति का:पिंमध्ये श्रीकृष्ण महर्जन कजि, राज्यलक्ष्मी शाक्य लिउ कजि, नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ छ्याज्जे व उदेन न्हूसाय्मि, किच:म(ान ज्यापु, ज्ञानकुमार महर्जन, सुगतरत्न सिन्दुराकार, रमेश मानन्धर, ज्ञानबहादुर नेवा:, शीला साय्मि, प्रेरणा शाक्यपिं दुज:कथं च्वना: 'नेवा: संचारक:मि दबू संयोजक पुच: नीस्वनेगु ज्या जुल । उगु संयोजक पुचलं छगू वृहत पत्रकार व संचारक:मि २०६८ पुस २१ गते छगू मुँज्या यासैं हाकनं 'नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू' नामं ६१ म्हेसिगु र राष्ट्रिय भेला कमिटी व २१ म्हे दुज: दुगु सचि(वालय गठन जुल । उगु मुँज्याय् हनेबह:पिं रमेशकाजी स्थापित, सुरेश मानन्धर व

स्वनिग: पिनें महेश श्रेष्ठ (धरान), उपेन्द्र प्रधान (दोलखा) पिं उपस्थित जुयादीगु ख: । नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबूया न्हापांगु राष्ट्रिय भेला २०६८ चैत्र ५ गते येँया बसन्तपुली जुल । रत्नपार्कनिसें छगू जुलुसय् नेपाल पत्रकार महासंघया मू-छ्याज्जे ओम शर्मालगायत रमे शकाजी स्थापित, विजयरत्न असंबरे, नेवा: पत्रकार संचारक:मि व स्वनिग: पिनेया यक्वसिनं ब्वति का:गु ख: । वसन्तपुली जगु उगु न्हापांगु मुँज्याया उलेज्या प्रो माणिकलाल श्रेष्ठं याना(दीगु ख: । नेवा: पत्रकारिताय् विशिष्ट यो गदान यानादीपिं हरि श्रेष्ठ, प्रो माणिकलाल श्रेष्ठ, खड्गमान बज्राचार्य व प्रकाशमान सिंयात हंगु ख: । निक्व:गु सेसनकथं शान्ति निकुञ्ज स्कूलय् बन्द सत्र जुल । बन्द सत्रय् दबूया विधान व दबूया कार्ययोजना बारे बहस जुल । श्रीकृष्ण महर्जन नाय:, न्वकु नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ, मू-छ्याज्जे उदेन न्हूसाय्मि, छ्याज्जे सुरजवीर

बज्राचार्य, दांभरि रमेश मानन्धर, उपेन्द्र प्रधान, महेश श्रेष्ठ, राज्यलक्ष्मी शाक्य, सुनिल महर्जन, राजु नापित, मनोज श्रेष्ठ, भोला श्रेष्ठ, भक्त नगरकोटीलगायत ३२ म्हे दुज: दुगु मुक्कं ४५ म्हेसिगु ज्यासना पुच: सर्वसम्मतं ल्य:गु दु । दबूया संगठन विस्तार आ:तक नेवा: पत्रकार र राष्ट्रिय दबूपाखें येँ, यल, ख्वप व सुनसरी न्हापांगु अधिवेशन यायेगु ज्या जुइ धुंकूगु दु । मेमेगु जिल्लाय् नं याकनं हे अधिवेशन याना: थ:गु संगठन विस्तार यायेगु खँ नक्व:छिनात:गु दु । पत्रकारिता ख्यलय् मिसापिनिगु सहभागिता म्हो जुयाच्वंगुलिं दबुलिं यलया अक्षयश्वरमहाविहारय् छगू मुँज्या यासैं यलु जोशीया अध्यक्षताय् न्हय्म्ह दुज:या नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू मिसा कव: नं गठन जुल । मिसा कवलं छगू ज्याइव: यासैं पत्रकारिता ख्यलय् मिसापिनिगु सहभागिता अप्वयेकेगु विषयय् सहलह नं यात ।

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू, येँ जिल्लापाखें पिलुव:गु

gjfMhMokf
निरन्तरताया कामना यासैं भिंतुना देख्ना

जगतसुन्दर ब्वनेकुथि माध्यमिक विद्यालय

चाग:,लखतीर्थ,येँ । फोन: ४२८१२६१

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दबू, येँ जिल्लापाखें पिलुव:गु

gjfMhMokf
निरन्तरताया कामना यासैं भिंतुना देख्ना

New SRINATH
Jewellers

न्यू श्रीनाथ ज्वेलर्स
ख १/२९३ न्हूसतक, येँ । फोन: ४२२१००८

घायेत अःपु धरहरा तःपु

अपेक्षा धाःसा अप्वःसिके
दुगु खः । तर क्यामरुनं
एकपक्षीय कासाय् नेपालयात ५-० या
अन्तरय बुकल । उगु कासाय् नेपाली
कासामिं थःगु कासा म्हितेगु स्वयां
अप्वः क्यामरुनया कासामियात लीगु
ज्याय हे व्यस्त जूगु खनेदत । कासा
जःछिया बल 'पोसेसन' प्रतिशत थ्यंमथ्यं
क्यामरुन ७० व नेपाल ३० खनेदत ।
अन्तर्राष्ट्रिय कासाय् थुज्वःगु एकपक्षीय
कासा जूगु म्हो हे जक खनेदु । स्वंगूगु
कासाय् धाःसा आयोजक तथा फर्मय् च्वंगु
भारतविरुद्ध गोलरहित बर
ाबरी नेपालं थःगु छविइ सुधार
हल । भारतं नेपालयात याउंक
हे बुकी धकाः आपालं टिकाटिप्पणी
जुयाच्वंगु खःसां नं उकथं बराबरी कासा
म्हितेगु नेपाःया नितिं उपलब्धिमूलक हे

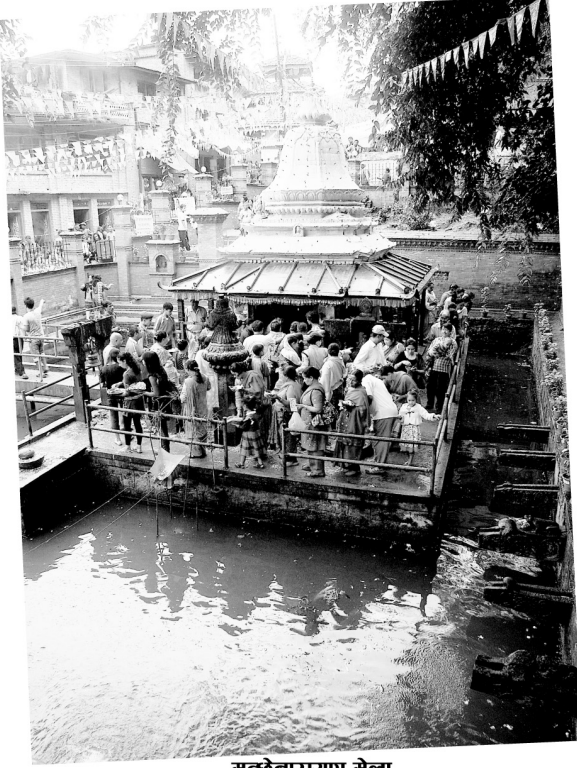
प्रजित शाक्य

‘घायेत अःपु धरहरा तःपु’ थ्व धापूयात
नेपाःया राष्ट्रिय फुटबल टिमं नेहरु कप फुटबल
धेँधेँबल्ला म्हितेगु इवलय् स्पष्टनक्सां साबित
यानाः क्यन । नेहरु कप म्हितेत भारतया
न्हु दिल्ली वने न्हयः प्रशिक्षक कृष्ण थापां
धेँधेँबल्ला जुइ न्हयः नेपाःया लक्ष्य फाइनल
म्हितेगु खः धयादिल । तर न्हापांखुशी थुगु
प्रतिष्ठित फुटबल धेँधेँबल्लाय् नेपाल समूह चरणं
हे पिने लात । भारतं लिपांगु इलय् चिचाधंगु
हे नोटिसय् हे बिउगु ब्वनाय् विना तयारी न्हू
दिल्ली थ्यंगू राष्ट्रिय टिमं खराब प्रदर्शनं चकित
याइकथंया ला पक्कां नं मजुल । केन्या, जोर्डन
व फिलिपिन्सं असमर्थता क्यनेधुंकाः जक
नेपालयात उगु धेँधेँबल्लाय् म्हितेगु ह्वःताः
चूलाःगु खः । यद्यपि प्रशिक्षकया धापुतिं धाःसा
नेहरु कपय् आश्चर्यजनक नतिजा पिकायेगु
आशाय् घरेलु फुटबलप्रेमीत धाःसा पक्का नं
लयताःगु खः । प्रशिक्षकया थुगु भलसां फुटबल
पण्डितत धाःसा मनमनं न्हिलाच्वन धाःसां छुं
पाइमखु जुइ । छायाःधाःसा नेहरु कपय् भारत,
माल्दिभ्स, सिरिया व क्यामरुनथें जाःगु बल्लाःगु व
स्यल्लाःगु टिमं ब्वति काःगु खः । अझ राउन्डर
विनया आधारय् फुक्व टिमलिसे म्हिते धुंकाः जक
उपाधि भिडन्तय् थ्यनीगु टिमया निर्णय जुइगु
जुगुलिं बांलाःगु प्रदर्शन जक नं नेपाःया नितिं
गर्वया विषय जुइगु खः । नेपाल जक मखु नेहरु
कपय् सहभागी प्रत्येक राष्ट्रया प्रतिष्ठाया विषय

जुइमाः । उकिं अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव व ह्वःता
म्हो हे जक चूलाःगु नेपाःया लागि ला नेहरुकप
एसियाली फुटबल मानचित्रय् थःगु छवि उच्च
यायेगु तःधंगु ह्वःताः हे जूगु खः । तर थाकुगु
ज्याया लागि क्षमता, अभ्यास, सटिक योजना,
शानदार गृहकार्यया आवश्यकता जुयाच्वनी ।
नेहरु कपय् ब्वति काःगु न्यागुलिं राष्ट्रया तुलना
यायेगु खःसा थुकी दकलय् कमजोर टिमकथं
नेपाःयाहे न्हयःने लाइ । नेहरुकपस्वयां न्हयःनेपाली
टिमया अभ्यास बांलाक जुइ मफुत । उकिं थ्यंमथ्यं
निवाःतक प्रशिक्षण कयाः दिल्ली वंगु राष्ट्रिय
टिमपाखें तःधंगु आशा यायेगु हे न्यायोचित मजुल
। उकिं छक्कलं स्तरीय प्रतिस्पर्धात्मक धेँधेँबल्लाय्
उपाधि भिडन्तया आशा यायेबलय् उपिंप्रति
बेइमानी जूवनी । तर नीला न्हयः जवाहरलाल
नेहरु रंगशालाय् जूगु साफ च्याम्पियन्सीपय्
थःगु शानदार खेलं सकसिगु नुगः त्याकेत
ताःलाःगु नेपाल उगु हे रंगशालाय् निरीह जुइ
धकाः सुनानं कल्पनातकं याःगु म्दु जुइ । नेपाल
प्यंगू कासामध्ये स्वंगुली बूगु खःसा छगू कासाय्
बराबरी थ्यंगु खः ।

न्हापांगु कासाय् माल्दिभ्सलिसे २-१ कं पराजित
जुइ धुंकाः नेपाःया बोहनी हे खराब जूगु खः ।
गोलअन्तर प्रतिस्पर्धात्मक खनेदःसां नं माल्दिभ्सं
नेपालयात दबाबय् तःगु खनेदु । निगूगु कासाय्
विश्वकप म्हिते धुंकाःगु क्यामरुनयात नेपालं बुकीगु
अपेक्षा धाःसा सुनानं मयाः । युरोपेली फुटबलय्
आबद्ध खेलाडी मखुसां नं क्यामरुनविरुद्ध
नेपालं प्रतिस्पर्धात्मक कासा म्हितीगु

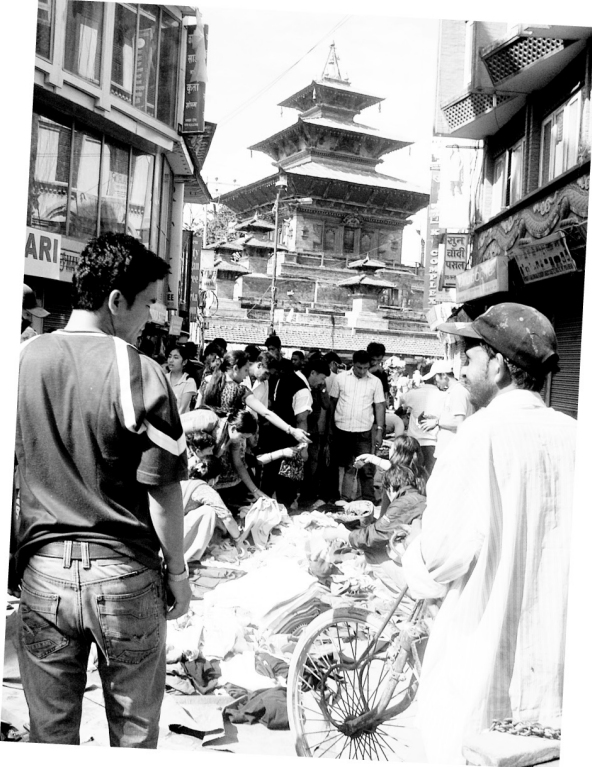
जुल धायेमाः । उगु कासाय् नेपालं भारतयात
दबाब नं बिउगु खनेदत । यद्यपि नेपालं सुधार
याःगु प्रदर्शनय् धाःसा थःगु लिपांगु कासाय् सिरि
याविरुद्धया कासाय् धाःसा हाकनं लिंसा काये
मफुत । सिरियाविरुद्ध २-० गोलं बुसेलि नेपाल
छगू अंक जक त्याकाः लिहां वल ।
नेपालं कासाय् मुक्कं गुगू गोल बेहोरय् यात
। न्हापांगु कासाय् जुमानु राई याःगु छगू जक
गोल हे नेपाःया छगूयां छगू सफलता जुल । गुकिं
सावित जुइ कि नेपालयात दकलय् समस्याय्
लाकूगु पक्ष फरवार्डया असफलता थुगु कासाय्
नं कायम जुल । फुटबलय् नतिजाया लागि
गोल महत्वपूर्ण जुइ, तर थ्व हे पक्षय् नेपालया
समस्याय् धाःसा छुं नं हिउपाः वःगु म्दुनि ।
गुगु टिमया स्ट्राइकरं गोल हे याये फइमखु उगु
टिमपाखें अप्वः अपेक्षा यायेगु नं पाय्छि जुइमखु
। नेपालया प्यम्ह स्ट्राइकर अनिल गुरुङ,
सन्तोष साहुखल, भरत खवास व जुमानु राई
निरीह जुल धायेबलय् छुं नं पाइमखु जुइ ।
तथ्याडक स्वयेगु खःसा जुमानुं माल्दिभ्सविरुद्ध
याःगु गोल नेपालं लिपांगु च्यागू कासाय्
याःगु छगूयां छगू जक गोल खः । अथे हे,
नेपालया टिमय् न्ह्याबलेया लापरवाही, मार्किड्या
समस्या, ‘सिली गोल’ वेहोरे यायेमाःगु समस्या नं
यथावत् हे दनि । थुकथं तसकं निराशाजनक रुपय्
नेहरुकपय् नेपालया चुनौती क्वचाल । नेहरु
कपय् नेपालया खराब प्रदर्शनं कन्हय्या दिनय्
नेपालं अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिताय् थःगु इज्जत
ल्यंकातयेत हे थाकु मजुइ धायेमफु ।

मत्छेनारायण मेला

जलस्रोतया धनी देशयु .....

सम्पदाया अवस्था

वृद्धाया अवस्था.....

किया : नातिकाजी महर्जन

नेवा: पत्रकार राष्ट्रिय दलू येँ जिल्लाया निमित्त संयोजक सुरेन्द्र भक्त श्रेष्ठ पाखेँ प्रकाशित, सम्पादक मण्डल - सुगत रत्न सिन्दुराकार, प्रजित शाक्य, रशमी नापित, सल्लाहकार- नातिकाजी महर्जन, नविल जोशी, नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ, विज्ञापन - श्याम प्रजापति, विगेन तुलाधर, न्याकू- तामिसपाखा, येँ वितरण प्रबन्धक-किच:मान न्यापु, पुष्प रत्न ताम्राकार, कम्प्युटर डिजाईन - क्रियटिभ प्लस, भोछेँ/४२२४४५८, थाकू- प्रमोदिभ अफसेट वर्क्स